

Centerbladet 1933 nr. 7-8. Tidning för arisk politik, kultur, filosofi och religion.

Organ för Centerpartiet i Örebro, Örebro 1933. 4 sidor.

Inskannad av ArkivCentrum Örebro län 2012-02-10

Rikspolitik.

1.

Förstklassiga människor i förstklassiga samhällen.

Statlig fortplantningskontroll. 100 kontrol-lantlärare i Sverige.

2. Förstklassiga moder- och dotternärings med nödig kontroll.

3. Full personlig frihet

(medborgarrätt) både kroppslig och själslig. Alltså:
a) rätt att äta och dricka utan ransonering.
b) rätt att brygga, baka och bränna utan in-skränkning (som i Schweiz).
c) fri religionsutövning dock utan barbariska riter.
d) frihet att tänka, tala skriva, publicera och bilda ideella och ekonomiska föreningar utom så-dana, som syfta på att döda eller skada medmänniskors liv eller egendom.
e) fri äganderätt, privat eller samfäll, efter förnufts utslag i varje särskilt fall. Vid övergång till olika former (kommunal, statlig) skall läm-nas full ersättning för nedlagt arbete (expropriation).
f) fri handel ochandel över hela jordklotet utan pass och utan tullar för allt nödvändigt, som ej kan produceras inrikes.

4. Högre intelligens.

All undervisning i skolor, gymnasier, seminarier och högskolor gratis och obligatorisk upp till medborgarexamen vid 15-20 års ålder. Denna exa-men avser kvinnans och mannens utbildning till kroppsligt, moraliskt och intellektuellt förstklassi-ga människor och bör berättiga till inträde vid alla högskolor.

CENTERBLADET

Tidning för arisk politik, kultur, filosofi och religion.

ORGAN FÖR CENTERPARTIET I ÖREBRO

Örebro 1933 - A.-B. Litterin Rydén Boktr.

Utgives i 10 à 12 nummer årligen.
Pris på posten: Helt år 3 kr. Lösnr 25 öre.
Red. o. exp.: Drottningg. 6, Örebro. Tel. 1805.

Redaktör och ansvarig utgivare:
D:r N. A. NILSSON, ÖREBRO.
Rikstel. 76 och 1476.

Annonspris: Före texten 15 öre, efter texten 10 öre, i texten 20 öre, allt för mm.
Rabatt vid annonsering flera gånger.

Världspolitik.

1. Världsfred genom obli-gatorisk skiljedom mellan alla stater, respekterad neu-tralitet i uppror och krig, parlamentarisk världsfedera-tion (2 kammare till N. F.) och referendum. Frivillig avrustning.
2. Slaveri (flickslavhandel, bor-dellväsande), trälldom, blods-hämnd och dödsstraff av-skaffas i alla länder. (Fria kvinnor och män).
3. Världskultur: 1. La-tinskt alfabet över hela jordklotet. 2. Välljudande världsspråk (Ido). 3. Världs-mynt (mondo = 1 grm guld), världsmått (metern) och världsvikt (gram). 4. Världsbank, kontrollerad av parlamenten till folkens bä-sta. 5. Astronomisk tide-räkning m. m.

5. Högre moral.

- a) Karaktärsnykterhet, men aldrig tvångsnykter-het. »Brattsystemet» ställes på avskrivning. Stat-liga system- och spritbolag förbjudas.
- b) Läkarevård åt dipsomanerna, men aldrig straffarbete, emedan dipsomanen är en ärfilig sjukdom. Nykterhetsnämnder obehövliga således.
- c) Indirekt tjuveri utrotas systematiskt, isynner-het stortjuveri (Kreuger! Brattsystemet, allmän-na sparbanken m. m.). Monopol, truster, ocker, procenteri, mutor, utpressning, bedrägeri, bluff och luftbolag m. m. måste totalt försvinna och skyldi-ga huvudpersoner lämpligen bestraffas. Endast infödda svenskar få ha rätt att driva näring i Sve-rige. Inkomsterna därav i värdepapper eller guld få ej gå till utlåningar eller utländska banker. Tjuvmjolkning av svenskar måste upphöra och nö-dig statskontroll häröver upprättas.
- d) Indirekta skatter avskaffas. Direkta skatter tillsammans aldrig över 10 % av nettoinkomsten. 1000 kr. skattefria.

6. Samhällssolidaritet.

- a) Allmän rösträtt, fri och frivillig, för varje uppläst myndig medborgare.

b) Alltid kvalitetsval, intelligensval, för stat och kommun m. m. Alltså: majoritetsval i enmansval-kretsar. Kvantitetsval = proportionella val = parival = boskapsvals-system tillhör den primitiva demokrati och barbariet. Ty de flesta männi-skor äro okunniga. Blott den högsta intelligens och verklig samhällsvetenskap tillåtas regera i förstklassiga samhällen.

c) 50 riksdagsmän i första kammaren, 100 riksdagsmän i andra kammaren. För landets väl är kvaliteten, men icke kvantiteten — mängden av riksdagsmän — avgörande. Holland föredöme.

d) Lagar och förordningar revideras och kon-centreras till korta, enkla kapitelprinciper utan oändliga paragrafer. Förstklassiga människor be-höva inga lagar; blott anvisningar som ledning för sitt görande och låtande.

e) Skrivdöme, byråkrati och juristeri (advokat-väsande) onödiga för förstklassiga medborgare. Onödiga tjänster och lyx indragas. Parasitväsande efterhålls strängt.

f) Lika rätt för alla myndiga medborgare och lika rätt för kvinnor och män.

g) Skolor och stat oberoende av kyrkosamfundet.

h) Pensionering, liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, sjukkasväsande m. m. fullt frivilliga och de-centraliserade i enlighet med den fria personlig-

hetsprincipen. Möjligheterna härtill böra ordnas av stat eller kommun. Statssocialism på andra och ovidkommande medborgares bekostnad (statsslave-ri) bör aldrig tillåtas.

7. Samhälls-ekonomi.

a) Det rörliga storkapitalet i värdepapper och särskilt i guld, som är grunden till sedelutgivning-en och sedan länen till näringarna, kvarhålls all-tid i landet till en viss minimihöjd, nu minst 500 millioner kronor guld, till både nationellt och in-ternationellt behov. Guldinlösen får ske blott av överskottet över minimigränsen. En guldbank i varje provins bättre för näringarna än en enda riksbank. Härigenom hålles arbetslösheten säk-rast borta. Centralisering av guldut är en våld-dig fara för rikshushållningen. (Arisk penning-politik.)

b) Räntorna bestämmas årligen av rikets myn-digheter, ej av utlåningar, och hållas låga och fasta, nationellt och internationellt, högst 5 %. Likaså valutans. Lån upptagas endast inrikes, ej hos utlåningar.

c) All skuldsättning av stat och kommun av-skaffas så småningom. I stället bildas fonder att tillgå för nödiga behov som i Orsa, Visingsö m. fl. kommuner.

Förstklassiga barn. Fordringarna härför.

(Forts. från nr 3.)

När någon kvinna frågar mig, hur hon skall vara viss om att föda till världen förstklassiga barn, så brukar jag svara: »då fordras av kvinnan själv, att hon skall vara förstklassig, men då är det framför allt fyra saker, som böra uppställas såsom fordringar. Först ett fagert ansikte, för det andra en förstklas-sig kropp utan lyten, för det tredje en präktig moral, och för det fjärde en präktig intelligens. Sedan fordras detsamma av mannen. Ett jämfö-relsevis fagert ansikte han också. Han får icke se ut som en halvapa »i synen». Vidare måste han hava en präktig kropp utan ärvida lyten såsom klumpfötter eller vargap eller lida av färgblindhet etc. Vidare bör hans moral vara oklanderlig och upp-fylla ganska högt ställda fordringar. Det får icke vara en slarver, en opå-litlig person, en som tittar för djupt i glaset eller är kleptomant eller py-roman eller ha andra dylika mora-liska fula lyten. Vidare bör han vara intellektuellt begåvad, så att man icke kan räkna honom till halv-idioterna, till de sinnessjuka eller an-nan mindervärdig intelligens. Om dessa fordringar på kvinnan och mannen äro uppfyllda, skall det med all säkerhet födas till världen ett förstklassigt barn, som moder och fader hava heder av, likaså deras hela släkt, ävensom kommunen och samhället eller staten.»

Detta är frågor, som tillhöra den sociala gynekologien och som måste kunna i grund begripas och prakti-seras av de kvinnoläkare, som en gång i framtiden komma att kon-trollera kvinnornas fortplantning. Jag har blott här angivit de fyra första stora oefftergivliga fordring-arna i detta hänseende, som inom varje civiliserat samhälle över hela jordklotet måste uppställas på dem, som skola forplantera människosläk-

Arisk samhällsfilosofi.

Förstklassiga människor genom statlig fortplantningskontroll.

Av D:r N. A. Nilsson, Örebro.

tet i enlighet med ärfthighetslagarna till förstklassiga människor.

Ett människosläkte, som icke bryr sig om någon fortplantningskontroll eller hyser vördnad och respekt för de eviga ärfthighetslagarna, går vä-gen utför till försämring och säker undergång. Först tvärtom bär det uppåt till allt högre och högre full-ändning.

Men även om kvinnan är i kroppsligt, moraliskt och intellektuellt hän-seende förstklassig, så bör hon dock icke föda barn före 20 års ålder och ej heller gärna efter 40 år, något som jag utförligare motiverat i mi-na hygieniska föreläsningar i mitten av 1890-talet. Hon har då 20 år att använda för fortplantning av släktet. Den tiden räcker gott till för detta ändamål. Om ett barn födes vart femte år, blir det fyra barn efter varje kvinna. Det torde sannolikt vara för mycket för henne, om hon själv ensam skall vårda och upp-föstra dem, som väl de flesta kvin-nor måste göra.

Hon bör vidare akta sig för att föda barn, när hon är »i dålig kon-dition», som sportmännen säga, när hon alltså är nedkommen av genom-gångna sjukdomar, svår nöd och strapatser under dåliga och svåra ti-der såsom möjligen krig och hung-ersnöd m. m.

Vidare bör hon icke gärna bliva i gross 3 à 4 månader efter den sist födda, såsom rätt ofta, till kvin-nans och barnets skada, händer; utan fyller hon sina moderspliktigheter två el-ler tre gånger under sitt liv med om-kring fem års mellanrum och hon

sålunda föder ett barn för henne själv, ett för mannen och ett för oförutsett dödsfall eller dyl. samt för att möjligen beförda folkökningen i landet, i händelse att detta kan anses fördelaktigt, bör det ytterst sällan hända, att hon föder ett fjärde barn. Detta bör ske blott i undantagsfall eller när man särskilt önskar, att vissa kropps- eller själsegenskaper hos kvinnan skola framför andra fortplantas, vilket naturligtvis fort-plantningskontrollanten i samhällets intresse bör förorda och kontrollera. De läkare, som komma att syssla med kontroll häröver, skola helt säkert finna, att ännu strängare fordringar böra i framtiden uppställas. Sär-skilt då kontrollen varat i 100-tals år, torde den bli ännu strängare, så att vi till sist få människor som äro som de grekiska gudabilderna i kroppsligt hänseende och i själsligt hänseende kunna jämföras med vå-ra största tänkare, uppfinnare, vetenskapsmän, sångare och sänger-skor och andra konstnärer m. fl. samt i moraliskt hänseende uppfylla de allra högst ställda fordringar. På sådant sätt få vi till sist ett först-klassigt människosläkte av helt an-nat slag, än det som nu vandrar på jordklotet.

Reflexioner härom.

Skall det i ett civiliserat samhälle vara alldeles nödvändigt, att minder-värdiga individer skola av kvinnor-na till vad pris som helst ovillkorli-gen framfödas? Nej, det kan icke vara möjligt och får icke vara så. Då leva vi i barbar- och vildsam-

hällen, men ej i ett civiliserat sam-hälle.

Man vet många gånger i förväg, hurudan avkomma det måste bliva, när fadern har mindervärdiga egen-skaper och modern likaså. Vi ha-va i det föregående anført ett exem-pel på en kvinna, som födde tio idio-ter. Var det absolut nödvändigt, att hon skulle framföda alla dessa? Nej, det måste finnas en utväg ur denna bedrövliga situation. När denna kvinna hade fött tre eller fyra så-dana barn, visste hon mycket väl, att alla de övriga också skulle bliva idio-ter. Då tillsade jag henne, att hon skulle infinna sig hos mig i den för-sta veckan, då hon väntade sin reg-lering, så skulle jag kunna framkaila reglering och hon slippa att föda idioter. Men vid ett kommande till-fälle följde hon icke mitt råd, utan kom i stället till mig, när hon var i gross i andra till tredje månaden och ville då, att jag skulle försöka återställa hennes reglering. Detta var naturligtvis omöjligt, dels ur den risk för henne, som detta skulle kun-na medföra och dels på grund där-av, att detta dessutom är på goda skäl olagligt i nuvarande tider. Hon uppsökte mig t. o. m. ännu en gång, men aldrig i rättan tid, utan först ett par månader, sedan regleringen försvunnit. Jag kunde således icke förebygga, att dessa idioter föddes till världen, då denna kvinna icke kunde förmå sig att infinna sig hos mig vid den rätta tidpunkten. Så-lunda framföddes en hel mängd idio-ter till olycka för fadern och modern, deras släkt, kommunen och samhället

och vi bära nu de ekonomiska följ-derna härav med mer eller mindre tungt hjärta.

Men det är icke blott idioter, som äro mindervärdiga individer och i samhällshänseende alls icke önskvär-da att komma till världen, utan det finnes en hel mängd halvidioter och en massa sinnessjuka. Så finnes vi-dare en hel mängd moraliskt minder-värdiga, slarviga och opålitliga per-soner med i många avseenden dålig moral. En tittar exempelvis för djupt i glaset och tillhör således dip-somanerna. Många av dem äro klep-tomaner. Sköta de ekonomiska be-fattningar eller kassor, så klibbar vid fingrarna alltid någon del av det, som de sköta, och äro de på en bjud-ning t. ex., så dyka skedar o. dyl. ned i fickorna på dem. Vi hava bland de moraliskt mindervärdiga icke blott dipsomaner och kleptom-ner, utan även pyromaner och per-soner med mordmani, fanomaner, för att nu hava tänkt på och nämnt nå-gra även av de svårare moraliskt min-dervärdiga. De hava i allmänhet fö-ga utvecklade känslor, för vad som är rätt och orätt och huru en människa bör handla i sitt förhållande till an-dra medmänniskor. En mängd upp-föra sig som vildar vid många till-fällen och hämndkänslan, som civili-serade människor aldrig känna, hava de i hög grad utvecklad. Sålunda skedde nyligen ett drap av en 15-åring. Han skulle hämnas på grund av svartsjuka och dödade därvid ic-ke den person, som hämden skulle gå ut över, utan en fullkomligt oskyl-dig. En sådan individ skulle natur-ligtvis aldrig vara född till världen, så finna vi av polishandlingarna, att han hade ingen far och modern visste man visserligen, vem det var, men hon var en polygam kvinna och föd-de sina barn utan den ringaste tan-ke på, om det skulle bli ett förstklas-sigt barn eller ett mindervärdigt så-dant.

Det är nödvändigt, att en allmän kontroll över fortplantningen kom-mer till stånd, om vi skola kunna

undgå de olyckor, som komma av nyssnämnda missförhållanden. Det borde hava funnits möjlighet för denna kvinna, om hon hade varit en moralisk god kvinna, att slippa föda fram en sådan moraliskt mindervärdig individ. Det borde vara ordnat i vårt land med ett tillräckligt antal sociala gynekologer, till vilka en kvinna måste gå i den vecka hon skall ha sin reglering och få den igång, så att hon slipper och likaså samhället att se en dylik moralisk mycket mindervärdig individ komma till världen och där sedan leva »ligapojks»- och brottslingsliv. Det bör och måste bli allmän sed bland kvinnorna att väl betänka, vad de föda fram till världen. Äro de icke säkra på, att det blir förstklassiga individer, så böra de ovillkorligen infinna sig hos statens kontrollantläkare och få saken ordnat på ett lämpligt och civiliserat sätt, så att både hon och samhället undgår de olyckor, som måste följa på ett sådant omoraliskt uppförande. Kvinnorna få icke längre vara som djur. De måste stå på en högre ståndpunkt än djuren och tänka på, att vi nu leva i ett civiliserat samhälle med dess högre fordringar på kvinnan, än om vi levde i barbarstater och vildesamhällen, där allt får gå vind för våg, som det hampar sig.

Vi hava vidare även att tänka på alla de kroppsligt mindervärdiga, som ännu nu för tiden födas till världen. Det finnes ju många ärftliga kroppsliga lyten, som icke böra vidare fortplantas, utan måste till sist försvinna på grund av den nödiga kontrollen. Harmun och varggap, klumpfötter, snedvridna kroppar, lyten på händer och fötter, såsom sex fingrar och tår, vissa ärftliga anlag för reumatism, lungsot och nervsystemsjukdomar, såsom färgblindhet och flera andra sådana, som blott härför utbildade socialgynekologer grundligt kunna känna till. Dessa böra alltså rådfrågas av kvinnorna, dels så att de få veta, om de själva äro förstklassiga, och dels så att de äro vissa om, att även fäderna äro det. I annat fall bör all mindervärdig avkomma förhindras, ja vid lämpligt straff förbjudas.

De civiliserade kvinnorna undergå gärna denna kontroll, därom är jag förvissad, men de ociviliserade komma till läkaren vanligtvis icke förrän 2 å 3 månader efter ett påbörjat havandeskap. Då hava vi ingenting annat att göra med dem än att skicka dessa till ett statens länslasarett, där flera läkare finnas. De böra då ha rättighet att, sedan kontrollläkaren insänt kvinnan med nödig rapport om hennes förhållanden, få göra en abort-operation, så att samhället ej blir belastat i framtiden med mindervärdiga människor. Hon bör då också få en varning efter genomgången operation, som ju i allmänhet tar en tid av 3 till 6 veckor, om allt går väl, att hon ovillkorligen måste i god tid infinna sig hos statens kontrollplantningskontrollant för att slippa komma i en sådan situation, att hon behöver sändas till ett större sjukhus för abortoperation. Skulle hon trots detta icke vilja hörsamma nödiga förhållningsorder, så finnes ingenting annat att göra med henne än att intaga hennes på särskilda anstalter, förr kallade »spinnhus», där hon blir övervakad, tills hon av ålder blir ofarlig, eller och skickas hon ånyo till sjukhuset, denna gång för att bli steriliserad eller kastrad. De senare åtgärderna torde vara de säkraste, enklaste och billigaste. Därmed är hon oskadliggjord för samhället och det är detta mål, som vi måste förvissa oss om, att kvin-

nan uppfyller, utan att för övrigt ålägga henne onödiga böter eller extra bestraffningar, ty humanitet och barmhärtighet böra alltid genomgående finnas i ett civiliserat samhälles lagar och förordningar.

Samma behandling bör i sista hand även komma männen till del, så att de steriliseras eller kasteras, om det skulle bli nödvändigt.

Detta är seder, som voro vanliga i Norden före den tiden, då kristendomen infördes, och man hade mer respekt och insikt om ärftlighetslagarna då för tiden, än vad människorna numera ha. Man finner det även av historiska exempel från dessa tider. Vi hänvisa blott till Albrekt av Meklenburg på drottning Margaretas tid. (Forts.)

Från arbetsfältet i somras.

Cylindrarna på min H. D. motorcykel voro minst sagt varma; jag likaså, — efter ett kort parlamentärande beslöt vi båda att taga oss en paus i resan för att vila oss.

»Chauffören» gick in i närmaste stuga för att dela ut litteratur, och fann där stor förståelse för Centerpartiets idéer, som hon var ute för att sprida, och det var ej att undra på, ty i familjen, som hon besökte, fanns det »en mindre vetande» kvinna, som var de sina en källa till ständigt ångslan och sorg. Redan som liten hade hon drabbats av denna åkomma som en följd av scharlakansfeber. Hon var fullvuxen nu — 30 år — och även till henne kom livet med sina krav. Hon måste vaktas av sina anhöriga för att ej råka ut för någon samvetslös individ, som kunde bringa henne i olycka.

För denna kvinnas vidkommande var problemet om sterilisering och allra helst kastrering det enda medlet att få henne lugn.

Den frågan hade dryftats i det oändliga av hennes förtvivlade föräldrar och syskon, men vad var mer att göra? Lagen tillåter det ej; annat än i yttersta nödfall, och då endast i de fall, där påvisbara ärftliga anlag förefinnas.

Det enda jag kunde trösta mina nyförvärvade vänner med var att tala om för dem att frågan varit väckt i riksdagen. —

Men mycket kan inträffa som kan få ödesdigra följder innan den ömtåliga frågan blir slutgiltigt löst!

Centerpartiet arbetar oförtrutet på frågans lösning! Våga vi hoppas på våra medmänniskors förståelse och hjälp härutinnan? Om så är, stöd då Centerpartiet i dess arbete! Z.

Månens hundedagar

har man tydligt kunnat iakttaga såväl i augusti månad som i september. Då månen passerar kröken mellan den långa och den korta månbanan inträffar i regel oväder såväl vid nymåne som fullmåne.

Enligt Herrschelska väderlekstabellen blir nederbörden ringa såväl under augusti som i september och större delen av oktober.

Centerbladet

har sammanslagits till ETT NUMMER för augusti och september månader på grund av redaktörens utrikes resa till Wien och Genève under större delen av september månad.

Centerpartiets partikongress

den 20 augusti i Adolfsbergs Brunnssalong.

Söndagen den 20 augusti ingick med strålende sol, som gjöt sin glans över brunnsparkens yppiga grönska och sekelgamla träd. I Brunnssalongen samlades efter hand kongressmedlemmarna från när och fjärran. Partikongressen öppnades av Centerpartiets ordförande, D:r N. A. Nilsson, Örebro, vilken hälsade talarna och de närvarande välkomna. Han uttalade sin stora glädje över att de visat sin goda vilja och sitt intresse att stödja Centerpartiet genom att närvara och delta i mötet.

Meningen med kongressen var icke, att den skulle vara en kvantitetskongress, utan en kvalitetskongress, där de intelligentaste medlemmarna skulle få tillfälle att framföra och diskutera sina meningar i partiets program och angelägenheter. Några annonser i andra tidningar hade därför icke blivit utsända. Vad som sades skulle spridas vidare till den stora allmänheten genom Centerbladet.

Som förste talare stod D:r H. Frendin, Borlänge, upptagen på programmet med följande ämne:

Den svenska rasen och dess fortbestånd.

Talaren inledde sitt föredrag med följande fråga: Hava vi någon ras som kan kallas för svensk? Ja, men den är ingalunda ren, ty den innesluter i sig en hel del andra europeiska raser, och dessutom förekommer en stor invasion av judar och zigenare m. fl.

Talaren övergick därefter till att utreda ordet ras. Begreppet definieras sålunda: en ras är en grupp av människor, som leva under samma förhållanden, men som i sig kunna innesluta många olika raser eller rastyper. En god ras är en ras som passar under de förhållanden, under vilka den lever. I Europa förekomma tre sydeuropeiska raser: medelhavsrasen, vilken är mörkhyad och mycket livlig till sitt temperament; den alpina rasen, vilken skiljer sig från den föregående genom skillnaden i ansiktsformen, och vidare den dinariska rasen, vilken återfinnes på norra Balkanhalvön. Denna ras är mycket stoväxt och har kraftig näsa samt är kortkallig. Slutligen hava vi i norra och östra Europa den ostbaltiska rasen, vilken är ljushyad och blödd, samt även den nordiska rasen med sina olika landskapstyper. Den återfinnes utom i skandinavien i vissa delar av Storbritanien och norra Tyskland.

Finns det faror som hota rasen? Ja, människan är underkastad naturlagarna likaväl som naturen i sin helhet. En fara som hotar den nordiska rasen är rasblandning med alltför olikartade rastyper. Man har konstaterat att den s. k. mosaikstrukturen icke är bra. Avkomman efter föräldrar av alltför olika rastyper blir ofta opålitliga individer med dåliga karaktärer. Vi behöva endast betrakta de inom Sveriges gränser befintliga och med svenskar beblandade tattarena Lindgren m. fl. för att konstatera fakta. Deras långa meritlista med knivskärningsdramer m. m. i den stilen borde väl om något utgöra en varningssignal för oss nordbor att ej beblanda oss med dylika raser. Norrland har ett starkt folkinslag av lappar och finnar, och denna landsända av Sverige har också

varit ett oroligt hörn samt utgjort en god jordmån för sådden av den bolsjevikiska propagandan. (Talaren ville dock icke bestrida det inlägg, som i den följande diskussionen gjordes av en mötesdeltagare, att de mångenstädes i Norrland rådan- de nödortfoga levnadsförhållanden och den stora fattigdomen i viss mån kunde vara skulden till den jäsning som där råder.) Det har visat sig, att speciellt tuberkulos förekommer i mycket hög grad inom släkter där stor rasblandning finnes. Abnorma t. o. m. sterila individer förekomma ganska ofta inom sådana. Rubbningar i nervsystemet äro ganska vanliga och ett häftigt och obalanserat temperament framträder mycket ofta hos dessa individer. Utomlands, — då speciellt i Nordamerika, i Mexiko, i Ryssland och på sistone även i Frankrike, där negerinslaget börjar göra sig gällande som ett minne av de påhållningar den svarta kolonialarmén gjorde där under kriget, — i dessa länder kan man skönja spåren av rasblandningen.

En ur rassynpunkt fördelaktig befolkningsgrupp hava vi i den svenska bondestammen. Hos denna folkklass har ej devisen »jämlikhet och broderskap» upptagits med så stor entusiasm, utan äktenskapen inom denna klass ha ingåtts med kontrahenter från dess egna led. Sällan får man bevittna att en bondson eller bonddotter gifter sig med någon utlänning, och följden härav blir, att de gamla bondesläkterna i stort sett behålla sin särprägel genom tiderna till stor lycka för folkstammen i sin helhet.

Talaren slutade sitt föredrag med följande anmaning: Må vi svenskar värna om vår nordiska ras och icke låta det utländska inslaget bli för starkt markerat, ty då riskera vi att förlora den stora nationalrikiedom vi förfoga över i vårt lands i allmänhet goda folkmaterial.

Efter D:r Frendins timplånga anförande tackade ordföranden för det sakrika och tankefulla föredraget, och erinrade i anslutning därtill om ökenfolken av olika slag, vilka hava vandringsdriften i blodet och därför ej kunna vara bofasta på en och samma plats någon längre tid, samt om deras blandras-ättlingar hos oss.

D:r Nilsson föreslog nu att det skulle göras en paus i förhandlingarna för kaffedrickning på restauranten. Detta accepterades också av de övriga, varför allesammans trots hällregnet — solen hade nämligen nyss gått i moln — marscherade upp till kaffebordet, som en närvarande kaffemecenat hade anordnat.

Efter återkomsten till brunnssalongen var det fröken Maria Ekman, Stockholm, tur att svara för fortsättningen. Fröken Ekman började sitt föredrag om *Individen, nationen och världen* helt anspråkslöst med att omtala, att någon talare var hon icke, men hon skulle göra så gott hon kunde. Fröken Ekman gjorde det hon kunde, och hon gjorde det utmärkt.

Individen, nationen och världen.

Som självständiga individer komma vi till världen, ej i klump som grod- eller löjrommen, och som ensamma individer gå vi härifrån, så de talarinnah. Var och en har sin

egen individuella väg att vandra. Därför är också nästan all kollektivism i fostran såväl som samhällsverksamhet av ondo. Att gå i skock dödar förmågan att tänka.

Konfucius hyllade individualismen och betonade starkt att ett lands, ett samhälles väl och ve berodde på utvecklingen hos den enskilde. Är individen bra, så blir samhället bra. Några ha hunnit längre och de äro föredömen för de mindre långt komna, men detta förutsätter att det finnes ambition hos individerna.

Hur skall man kunna tillgodose behovet av individens uppfostran? Giv möjlighet till förstklassiga lärare, människor med kärlek till sitt kall och förståelse för människonaturens egenheter!

En viktig faktor är pressen, vars ansvar är stort och allt för ofta missbrukas. Småsinntat gnabb kolleger emellan föres till torgs och är allt annat än uppbyggligt. Ofta vändes kappan efter vinden, då ekonomiska intressen stå på spel. Nej, mera renhårighet, mera tolerans för andras åsikter och mindre geschäftsmakeri — bakom kulisserna, och framför allt inte den så hastigt och ofta framtrallade irriterande tonen mot en s. k. motståndare. Man borde mera inrikta sig på den uppfostrande uppgiften, ty den har stora möjligheter liksom radion.

Individen begär frihet, men inte alla individer äro mogna för densamma.

Lär först behärska dig själv, innan du söker behärska andra», heter ett gammalt ordspråk. Men vad är frihet?

Är det frihet att få handla som man själv vill. Ja, men under den förutsättningen, att vederbörande därmed inte skadar någon annan och är herre över sig själv, sina känslor och handlingar. Men nu leva vi icke bland en samling änglar. Samhället måste därför vidtaga vissa skyddsåtgärder för att det inte skall bli kaos, och för den, som nått en viss utveckling, är det så naturligt att följa givna lagar — ty han kommer aldrig i kontakt med lagen och erfar därför heller ingen ofrihet, vilket däremot den mindre utvecklade måste göra — då han ofta i oförstånd bryter mot både s. k. gudomliga och mänskliga lagar.

Morallag är något som skall av erfarenhet växa fram inifrån, men innan man hunnit så långt, att individen förtjänar beteckningen individ, har samhället ett stort ansvar att hjälpa denna att förstå sig själv, sin plats i samhället och den tillfredsställelse som blir lönen för utvecklingen.

Så ha vi den s. k. dubbelmoralen, som det talats så mycket om. Jag kan inte undgå att även här beröra detta. Tanken att mannen kunde leva hur som helst, under det att han fordrade kvinnans renhet före äktenskapets ingående, irriterade många rättänkande kvinnor. En del tyckte det haltade betydligt, och i stället för att kvinnorna — de s. k. bättre hälfterna — skulle hjälpa mannen att vinna seger över sig själv och ej sträva att besegra kvinnor, hava de nu för tiden till stor del löst frågan om dubbelmoralen — i riktning nedåt i st. för uppåt. M. a. o., de ha sänkt sig till männens nivå och antagit deras moral — kräva lika rätt som männen i detta fall. Bärarinnan av livet, kvinnan, som är

förbehållet moderskapet, börjar leva lika ogenerat som mannen i en del fall. (Gudskelov ej alla män!) Vi ha att motse en egendomlig framtid, om inte den yngre generationen tar varning av vad som försiggår. Det arma Ryssland har i mer än ett avseende offrats som försöksobjekt. Måtte vi bara ta lärdom av vad vi se och höra från det hållet, få upp ögonen för, hur vi inte skola göra.

Jag skall be att få citera några stycken ur den utmärkta tidskriften »Quo vadis?» om *Kollektivism & Individualism*, där bland annat citeras en del av en artikel i den norska tidskriften »Fritt ord» skriven av Professor Em. Linderholm under titeln »Var stå vi egentligen?» Han skriver bland annat:

»Vi stå nu mitt uppe i en irreligiositetens nyorganisation av både det materiella och andliga livet.

Den gamla kristna tron har störstat samman hos de stora sekulariserade massorna, som nu röra på sig.

Vi behöva en reformation av den religiösa tanken, sedan dess gamla byggnader störtat samman i ruiner och te sig som antikviteter för nutidens släkte.

Kristendomen liksom religionen i allmänhet har ingått i ett nytt storskede, och detta skede bär en för oss hittills i historien okänd signatur.

Kyrka och teologi mala tomt. Deras kvarn ger ej längre bröd. . . . Det skulle behövas en ny världserövrande religion i detta läge. . . .

Jag kan ej dölja för mig, att den gamla trons grundvalar vacklat, och vem skall lägga de nya, som hålla att bygga på för dagar, som komma?»

Till slut utbrister han:

»Men kanske är det så att kyrka och teologi, predikare och professorer, lärda och lekmän, innan en ny, bärande och erövrande tro kan skapas, måste komma till den punkt, att de nödgas bekänna:

Vi veta intet och förstå intet i denna nya situation. Vår gamla vishet och visshet är förbi. Och nu famla vi själva omkring i mörkret utan ljus.»

I samma nummer finnes en artikel av den norska författarinnan Nini Roll Anker. Hon anger däri, förefaller det, själva grundvilkoren för den nyorientering i andligt avseende, som professor Linderholm säger står för dörren, i det hon ställer individens eget sökande mot kyrkans och andra religiösa samfunds »mass-tro». Hon säger att en sådan nyorientering alltid i historien tagit sig uttryck i en orygglig individualism. Alltfrån Sokrates till Krishnamurti har så varit fallet. Vi citera ur den intressanta artikeln:

»Var icke alltid deras (nydanarnas) budskap riktat till den enskilde — och blev det icke deras gemensamma öde att detta till trots ge upphov till masskonfessioner?

När den indiske tänkaren Krishnamurti i dag plötsligt reser sig mot sin hängivna sekt och mot det tros-system, som vuxit upp i hans spår, och förklarar: jag vill icke ha några anhängarskaror, jag tror ej på kollektiva bekännelser, handlar han då ej i likhet med alla sina föregångare, t. o. m. i likhet med den, som angives som stiftare av Europas kyrkosamfund, med Kristus . . .?»

»Alla geniala andar ha varit privatrevolutionärer», fortsätter fru Anker, »och de positiva bland dem rikta sin appell till alla jordens enskilda individer: sök inom dig själv, bliv stark genom din egen andes och din egen viljas hjälp — ingen frihet existerar för den människa, som är en slav under sin omgivning.

De ha icke önskat och velat bilda samfund. Kristus liksom Sokrates spejade efter individen. Deras chanser att bli hörda ha blivit mindre och mindre, ända intill vår tid, som är individens svurna fiende.»

Skola vår tids människor ta emot detta individualismens budskap till den enskilde? Aspekterna äro ej gunstiga, anser fru Anker: »ty för samhällen, som mer och mer bygga sin välfärd på kollektivt tänkande och handlande, äro individualisterna en fara. Ha förresten alltid varit det. Med logisk konsekvens blev en Sokrates, en Kristus, dömd till döden. Först då deras läror blivit försumpade och tanklösa nog för att passa till dogmbildning, har världen skänkt dem hjältenamn och gudsdyrkan.»

I samma nr av »Quo Vadis?» är också införd en artikel av W. J. Brown, M. P. betitlad: »En engelsk politiker om Krishnamurti», och tillåter jag mig återgiva en del av innehållet. W. Brown säger:

Till yrket är jag sekreterare i ett fackföreningsförbund. Genom elektorernas val är jag medlem av parlamentet. När jag nyligen kom i kontakt med Krishnamurtis läror, hade jag bakom mig tjugo års erfarenhet av demokratisk kollektivistisk verksamhet. Man kunde vänta, att en sådan människa skulle känna sig bortstött av den skenbara anarki — i ordets verkliga betydelse — som den lära innebär, vilken framhåller individens betydelse och betraktar organisationer som fiender till den sanning, den vill förkunna, som vidlåder att varje trosbekännelse, är en boja och varje samfund ett fängelse. I själva verket ha dessa tjugo år av föreningsverksamhet övertygat mig om sanningen av vart och ett av dessa påståenden. Min övertygelse är starkare och ej svagare, därför att den ej bottnar i abstrakt och logiskt tänkande, utan i praktisk erfarenhet av att handhåva levande människor och deras angelägenheter.

Ungdomens filosofi.

Jag förmodar det är nästan oundvikligt, att vi i ungdomen utrustas med en färdiggjord filosofi, med vilken vi gå ut i världen. Men därav följa två eller tre stora nackdelar. Den första är, att vi under årtal försöka passa in vår erfarenhet i vår givna trosform, varvid vi pressa vår intellektuella ärlighet till det yttersta. Den andra är, att då vår nedärvda tro bryter samman — vilket den måste göra, om vi envisas att jämföra den med vår erfarenhet — så innebär detta en mängd lidanden. Den tredje nackdelen är, att då vi uppfostrats att stöda oss på yttre kryckor och vi sedan låta dem falla, så följer en period av ytterlig förvirring och osäkerhet, innan vi upptäcka, att Livet är sin egen lag och kan ej stängas inne mellan en trosforms fyra väggar.

Religiös förvanskning.

Det är på samma sätt med politik och religion. På religionens område ha vi Profeten, som ser en vision och försöker ge uttryck åt den. Visionen tas hand om av lärjungar och uttolkare, som kanske endast förstå till hälften. Efter några år har den utkristalliserats till en religion, en trosform. Och eftersom att definiera en sak är att befordra den till trycket och förvanska den, så förryckes den ursprungliga visionen ytterligare. Efter ännu några år har en organisation bildats för att göra propaganda för denna förvanskade

produkt. Efter hundra års förlopp döda människor varandra, därför att de ha olika uppfattningar om lärans tolkning. Om profeten vid denna tidpunkt skulle kunna återvända och se vad som pågick, så skulle han finna att hans s. k. efterföljare och den organisation, som tagit namn efter honom, bittert bekämpa den Sanning, han en gång själv förkunnat. Varje framsteg på religionens område är alltid en revolt mot gällande trosbekännelser.

Politiska organisationer.

På samma sätt inom politiken. En reformator har uttänkt en plan, enligt vilken samhället skulle kunna reformeras. En organisation bildas för att göra propaganda för hans idé och dess tillämpning. Efter en tid har denna organisation utvecklat ett självintresse, vitt skilt från det ändamål, för vilket den stiftades. Där-efter ledes den mera efter vad som kan anses bäst för organisationen själv, än efter vad som kan anses gagna en idé, för vars skull den kom till. Efter trettio år kan man således finna, att partiet ifråga ännu använder sig av samma terminologi som vid dess stiftande, men handlar på ett sätt som absolut står i strid därmed.

Vad Krishnamurti för fram.

Steg för steg i en människas liv brytes hennes tro ned och politiska partier svika. Steg för steg drives hon att lita på sin egen själ. Även där hon helst skulle vilja använda termen vi, nödgas hon säga jag, fast denna gång utan egoism.

Det är på detta stadium i en människas andliga utveckling, som Krishnamurtis lära blir oerhört betydelsefull.

Det är omöjligt pressa samman denna lära i en kort artikel, ty det finns ingen fas i livet, som den ej berör. Och dess beröring är explosiv. Den börjar med den paradoxala förklaringen, att Livet självt är utan mål, men att varje individuellt liv har ett mål, som kan sägas vara »att genom erfarenhet lära människan skilja det väsentliga från det oväsentliga». Detta påstående riktar ett hugg mot själva roten till trosformerna. Gott och ont upphöra att vara absoluta. All erfarenhet, god eller ond, är en läxa, som lär oss skilja mellan det som är väsentligt och det som är oväsentligt. Vi lära av både ont och gott, av lycka och smärta, liksom växten behöver regn, vind och gödning vid dess rot likaväl som värme och solsken. Enligt denna lära »leda alla vägar till Gud» eller Frigörelse, vilket är det tillstånd som följer, sedan läxan lärts till fullo.

Ingen plats för Gudar.

I denna livsåskådning finns ingen plats för Gudar. Vi fräslas, inte utifrån genom böner och nåd, utan inifrån oss själva, genom att leva ut vårt eget liv, ej genom att imitera en annan. På livets väg finna vi medvandrare — en vän, en make, en hustru, samt varelser som synas långt mera utvecklade än vi själva. Men de kunna endast vara kamrater på vägen, de kunna aldrig utgöra slutmålet på vår väg. Och om vi försöka göra dem därtill, få vi lida tills läxan lärts.

I denna livsåskådning finns ingen plats för förbud, för konventionella levnadsregler, för yttre påbud. Det tempel människorna luta sig mot, det må vara aldrig så vördnadsbjudande, skymmer bort solen för dem. Det

konventionella är en tillflykt undan livet. De enda lagar, vilka ha något som helst moraliskt värde, äro de vi själva pålägga oss efter att ha försökt skilja mellan det väsentliga och oväsentliga. Alla dessa yttre ting äro försök att fly undan livet självt. Och om vi skulle lyckas fly bort från det — vilket vi dess bättre inte slutgiltigt kunna — så vore det liktydigt med att förstöra förutsättningarna för vår egen växt, d. v. s. de erfarenheter livet självt skänker.

Erfarenheten lär oss.

Vad? Skola vi synda för att förvärva kunskap om det goda? Om det är det enda sättet för oss — ja. Bättre lära sig det goda genom det s. k. onda än att inte lära sig någont alls av fruktan, som kommer oss att fly bort från erfarenheterna och förskansa oss bakom trosformernas och konventionalitetens barriärer. »Ingen annan än du själv kan leda dig till andlighet».

I denna livsåskådning finns ingen plats för »grämlse över det förflutna eller fruktan för det kommande». Fruktlöst att sörja det för-gångna eller frukta för framtiden. Bägge finnas i nuet, i vilket allenast man kan leva och lära. Det förflutna tillhör det förflutna. Framtiden blir vad nuet gör den till. Lämna både det förflutna och framtiden. Lev i nuet!

Oerhörda krav på individen.

Jag har sagt, att i denna livsåskådning inte finns någon plats för yttre lagar, förbud och massbegrepp. Men det ställer oerhörda krav på individen, mera långtgående än alla yttre förordningar. Makt, rikedom, ryktbarhet, vad man kallar denna världens goda, visa sig vara, icke onda ting, som vi skola avstå från genom yttre förbud, utan oväsentliga ting, vilka den, som sysselsätter sig med det väsentliga, ej vill befatta sig med. I varje ögonblick sovrar en sådan människa inom sig det väsentliga och det oväsentliga och kastar det oväsentliga åt sidan.

Valet är svårt och medvetet i början, men blir lätt och omedvetet till slut. Då vi nått så långt, inträda vi i det liv, där våra handlingar ej föra med sig reaktion, där vi äro fria från »motsatsernas part», där vi leva i omedveten skönhet liksom blomman.

Bergstoppen.

Alla dessa sanningar, tyckes det mig, återfinnas även hos andra än Krishnamurti. Men skillnaden ligger däri, att Krishnamurti yrkar på att de skola levast, ej endast begrundas. Som en följd härav vägrar han att vara en Messias och uppmanar varje människa att vara sin egen frälsare. Han fördömer andras organisationer, men han förgör först sin egen.

Vad mig själv beträffar, så fruktar jag att min egen vandring mot den bergstopp Krishnamurti visat, blir långsam och haltande, men endast det att ha sett bergets krön glänsa långt i fjärran, är något oändligt stort. — Så långt fr. Ekman.

Med stort intresse avlyssnade sedan de närvarande *Läroverksadjunkt S. Quarfood, Skara*, vilken slog ett slag för *Idospråket* i följande föredrag om

Världsspråkets välljudslagar (eufonetik).

(På grund av föredragets längd, och det knappa utrymmet i detta

nummer av tidningen, införes det-samma först i nästa nummer av Centerbladet.)

Nästa talare var D:r N. A. Nilsson, Örebro, ämnet var:

Guldets roll i samhällets näringsliv.

(Måste på grund av bristande utrymme även stå över till nästa nummer av tidningen.)

Sist på programmet följde ett *Kåseri om kvinnan* av fröken Sonja Svanström, Örebro, som lydde:

Kåseri om kvinnan.

(Måste på grund av utrymmesskäl stå över till ett annat nummer.)

Alla föredragshållarna belönades med applåder, och avtackades av ord-föranden D:r N. A. Nilsson.

Åtskilliga diskussioner och inlägg gjordes efter föredragen.

Efter mötesförhandlingarna följde en stunds uppehåll, innan supén tog sin början. Under denna paus inbjödos mötesdeltagarna att bese D:r Nilssons vackra prydnadsträdgård vid Brunnstorp, Adolfsberg. Vad som mest fängslade besökarna var dammen med de — hör och häpna — jätte stora röda näckrosorna. Sakerligen äro dessa de enda i hela Nerike hos privat ägare.

Efter denna lilla utflykt i naturen vidtog supén. Flera tal höllos, och en manskvartett gladdde sällskapet med vacker sång. Efter supén citerade fröken Maria Ekman en del dikter, bland andra den starkt dramatiska »Tatterskan» av Snoilsky, och den inte mindre färgrika: »Fält-herrns fäst», (en fantasi från 30-åriga kriget, av Daniel Fallström), en del Frödingsbitar m. m., och gav slutligen några provbitar på sin egen diktning: Musikens själ, Pan och Diana, Vad är en diktare m. fl. Efter allt detta vidtog dansen för de dansanta medlemmarna, och till slut skildes vi alla åt efter ett ovanligt innehållsrikt, lugnt och behagligt möte.

Zenta.

Eld ombord.

»M/S Balaklava» — en 12,000 tons bensintångare tillhörande rederiet Transatlantic, Sverige — låg förankrad i Soerabajas hamn i Nederländska Indien. Samma morgon den 7 juli hade den kommit från Australien för att intaga last av lättbensin eller s. k. flygbensin, inom parentes sagt den mest eldgarliga bensin som finnes. — Tankfartygen lägga aldrig till vid någon hamn vid tankningen utan långa träpirar gå ett femtiotal meter ut med ledningarna. —

Ett tjugotal malajer hade arbetat hela dagen med att taga ombord osläckt kalk, de voro klara med arbetet och skulle just avlägsna sig med sin sampan som låg alldeles under bryggan med ledningarna. Just då började pumpningen och hade pågått i omkring fem minuter. Ett stort gasmoln hade lägrat sig över bryggan och midskepps, och förmodligen hade någon av malajerna i ren tanklöshet tänt en cigarett, ty elden kom nedifrån och slog upp högt över masttopparna, och inhöljde hela midskeppet; denna cigarrett kostade tolv människor livet, och det var ett rent under att ej hela den svenska besättningen strök med! En tur i olyckan var att ingen av besättningsmännen stod så nära att de blevo skadade, men alla i sampanen och de som hade hand

om ledningarna blevo uppbrända.

En av de ombordvarande berättar som följer: »Jag är ännu så nervös och uppriven efter detta, men jag skall försöka berätta så gott jag kan. En utomstående kan ej förstå vilka fasansfulla minuter vi fingo uppleva innan elden blev släckt; en enda gnista ner i tankarna hade varit nog att spränga hela 'Balaklava' i luften ehuru vi endast hade tre ton inne, men det hade räckt och vi visste det!

Alltså, ögonblicket efter var 'Balaklava' ett därhus, jag tror knappast att någon av oss hade sitt rätta förstånd kvar, panik uppstod och ingen kan klandras för det, ty de människor äro få vilka kunna behålla sitt lugn, då de veta att de varje sekund kunna försvinna upp bland molnen. Om någon höll huvudet kallt så var det förste styrman, han varskodde oss i maskinrummet, ty vi hade inget hört; han ropade ned till oss: Eld ombord, rädda sig den som kan! En tiondels sekund voro vi som lamslagna av det ohyggliga som höll på att hända, sedan foro vi som tigrar uppför lejdarna. Jag stod närmast så jag var först på däck, jag hade bara en tanke: i vattnet innan det smäller, ty där finns dock en liten chans att rädda sig.

Väl uppkomna på däck togo vi det i ett språng och hoppade på huvudet i vattnet. En del av det övriga folket var redan komna i land fastän det var kraftig ström så att några höllo på att drukna. Så kommo brandbilarna och om en stund var elden släckt och faran över.

På stranden mötte oss en ohygglig syn: där lågo alla de stackars brända malajerna, en del hade fått ögonen uppbrända, huden hängde i trasor om dem, och vi kunde intet göra för att lindra deras fruktansvärda plågor. Till sist kommo ambulanserna och togo hand om dem. Då vi med vår båt gingo därifrån voro tolv döda, och de övriga nio som lågo på sjukhuset troddes ej överleva.»

Sådant är oftast sjömannens liv — och ej ett liv i sus och dus med

vin och flickor i varje hamn, som herrar revy- och kuplettöförfattare till stor harm och förtret för hela sjömanskåren vilja utmåla det. De som hava anförvanter på sjön kunna säkert berätta om dessas kamp, ibland för livet, huru de få arbeta, oftast under en mörkdande hetta i tropikerna med en chans mot hundra att klara sig undan malaria och andra febrar. Eller då fartygen komma i vägen för någon cykel som piskar vattnet till vitt skum så att den mörkaste natt blir ljus som dagen. Vidare de som gå på norra atlanten och utkämpa sin kamp under isande köld och dånande höst- och vinterstormar. De tacka oftast försynen då de komma i hamn med sina många gånger av stormen bräckta och av kölden nedisade fartyg.

Ägna vi någonsin dessa sjömän en tanke, då vi till exempel sitta framför vår brasa och vår gran en julafton och i all sköns lugn och ro äta apelsiner och andra sydfрукter som fraktas hit från sydligare nejder av våra svenska sjömän, vilka oftast få sätta livet på spel för sina landsmän hemma i Sverige? Eller då vi bekvämt sitta i vår bil och vänta på att bensintanken skall fyllas med bränsle — tänka vi då på att många människor kanske fått sätta livet till just för den varan som vi nu så bekvämt tillhandahålla oss?

Sjömansmissionens arbete är berömvärt, och dess »missionärer» äro värda vår hönör, de göra sitt till att förbättra sjömannens liv då de ligga i främmande hamnar. Därför, nästa gång Ni i någon tidning se uppropet: »Hjälp de nödlidande svenska sjömännen med en julkapp», så gör vad Ni kan!

Sonja.

Denna tidning utgår numera i **10,000 ex.**

och sprides från Ystad till Haparanda, glöm därför ej att annonsera.

Italiensk förnöjsamhet.

Vi klaga över de dåliga tiderna vi svenskar, — och visst kan det vara svårt ibland om magen är lika tom som portmonnäen. Men i Sverige hava vi dock en ordnad fattigvård, och samhället tager i största möjliga mån hand om sina fattiga och gamla. Så är ej förhållandet på många håll annorstädes, t. ex. i Italien, där får var och en reda sig själv.

Under en resa där, bodde jag en tid i en liten by högt uppe i bergen. Husen voro byggda delvis i själva berget, och i regel saknade de fönster. Unken luft slog emot den förbipasserande genom dörren som dagen i ända står på vid gavel. I dörröppningen satt oftast en mor med sitt dibarn, omgiven av fem, sex, litet större svartlockiga ungar, samt några kacklande höns. I bästa fall fanns där också en gris.

Visst såg det trevligt och gemytligt ut, men inte tror jag någon av oss svenskar skulle vara nöjda med en sådan bostad. — Italienaren är ändock nöjd, han är icke bortskämd.

En dag då jag besökte en affär, kom där en liten svartlockig skönhets på omkring sex år, och köpte två små torrsaltade anjovis. Vad skall du ha dem till, frågade jag. —

Äta, — svarade hon med en min som om det gällt en hel gästek. — Varför köper du inte mera, de där kan du väl inte bliva mätt av? — Mamma har inte mera pengar, sade hon. — Då skall jag köpa några till åt dig, sade jag till henne, — och den blick jag fick av det tacksamma barnet, var värt de få ören ett par hekto anjovis kostade. Av affärsinnehavaren fick jag höra att de levde mycket fattigt, och jag beslöt att åtminstone den dagen giva dem ett ordentligt mål mat. Med ett paket spaghetti och en del andra matvaror, tågade jag iväg till deras bostad. I dörröppningen satt modern och åt på ett bröd med pålägg bestående av två anjovisar; och barnen sögo på var sin, som om det varit de läckraste slickepinnar. Till och med hönsen slogos om en, som de i ett obevakat ögonblick snappat till sig.

»Eccola Signorina», viskade sex-åringen då jag kom. — Aldrig har jag sett större tacksamhet än dessa uthungrade människor visade för de smulor jag gav dem, och jag beslöt att till söndagen giva dem ett helt kilo kött. Därav blev emellertid intet; ty då jag omtalade min plan för läkaren på platsen, sade han till mig, att de säkerligen endast skulle bli sjuka av för mycket mat, — och för övrigt så voro de ej fattigare än de flesta andra. De voro nöjda med sin lott; nöjda med en liten skrub till

Nyss utkommet:

Tredje upplagan av

Människans största sanningar

av Solon. Pris 2:— kronor.

Uttalanden:

»Den bästa bok jag någonsin läst.»
»Bättre än bibeln.»
»Borde läsas i varje folkskola i stället för katekesen.»
»En läcker bok.» »En hjärtesak för många.»

Rekvireras

från Centerbladets byrå, Drottninggatan 6, Örebro.

God förtjänst!

Var och en som samlat

10 helårsprenumeranter
å CENTERBLADET

erhåller särskild provision

10 kr.

å tidningens byrå i Örebro.

Provexemplar gratis!

Glöm icke att gå på posten och prenumerera!

OM VÄDERLEKEN OCH MÅNEN

med förklarande figur och med den Herschelska väderlekstabellen

av D:r N. A. Nilsson.

Pris: 50 öre.

Rekvireras från:

Centerpartiets Byrå, Drottninggatan 6, Örebro.

OBSERVERA!

Adressen till **Centerbladets redaktion & exp.**

är numera **Drottninggatan 6. Tel. 1805, 76.**

SJÖMARKS GUMMIVERKSTAD

Stortorget 7

ÖRE BRO

Telefon 2014, 2224

Nederlag av:

Dunlop, Goodyear, Royal, Kellys, Springfield, India, Trelleborg, Seiberling. Förstklassiga reparationer.

Skyltmålningar

i alla prislägen
förmånligast hos

THURE SANDHOLM

Storgatan 13. Telefon 1357 & 3000.

Driftiga, pigga personer,

kunna göra sig en god inkomst genom att sälja den intressanta, omväxlande och pigga tidningen **Sanatoriebladet** samt den intressanta verklighetsskildringen **Sanatorieliv** av Gösta Peterström. Inkomst 60 procent.

Säljbara provsändningar sändas netto å 5, 10 och 15 kr. mot likvid i postanvisning.

Gör ett försök! Ni ångrar det ej.

SANATORIEBLADET,
Box 78, Stockholm I.

ARISKA BÖCKER

1. Arisk religioni

Arisk världsåskådning av H. St. Chamberlain. Stockholm 1910.

2. Arisk moral:

Människolivets plikter och mål. Brahman-manuskript från Tibet i Centralasien (minst 5000 år före Kristi födelse). Stockholm 1884.

3. Arisk filosofi:

Människans största sanningar. Av Solon. 2:dra upplagan, Örebro 1928.

Dessa böcker böra läsas framförallt av ariernas rena och oblandade ättlingar, var helst de än finnas över hela jordklotet, i norra Europa, norra och södra Amerika, Australien, Indien och andra ställen. Den som en gång badat sin själ i den ariska religionens och naturfilosofiens kristallklara vatten, återvänder sedan aldrig mera till de lägre stående religionerna.

Kom ihåg
vårt program,
vårt parti och
vår tidning

med gåvor och donationer på dina högtids- och bemärkelsedagar samt i ditt testamente.

Gun Blomdahl.